

Postup pri riešení reštitučných nárokov v zmysle zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku

V zmysle hore uvedeného zákona bolo možné uplatniť reštitučný nárok k pozemkom nachádzajúcim sa v bývalom Vojenskom obvode Javorina do 31.12.2004. Táto lehota je lehotou prekluzívnou, čo znamená, že neskôr podané uplatnenia nie je možné vyriešiť v súlade so zákonom.

Povinná osoba pre každé jednotlivé uplatnenie vykonáva lustráciu, ktorá spočíva v zisťovaní pôvodného vlastníka, rozsahu zoštatnených pozemkov pôvodného vlastníka, zisťovaní jeho dedičov, zisťovaní oprávnenosti uplatnených nárokov. Lustrácia je vykonávaná na základe matričných podkladov (ako pôvodného vlastníka, tak aj jeho dedičov), podkladov z Obvodného úradu Vojenského obvodu Javorina, pozemnoknižných vložiek z jednotlivých správ katastra a pod. Predpokladom pre uzatvorenie Dohody o vydaní nehnuteľností v zmysle zák. č. 229/1991 Zb. (ďalej len dohoda) je riadne a včas uplatnený reštitučný nárok (do 31.12.2004 oprávnenou osobou) a úplnosť všetkých podkladov (rodných listov, úmrtných listov, osvedčení o občianstve, čestných vyhlásení, rozhodnutí v konaniach o dedičstve, pozemnoknižných vložiek, majetkových hárkov a pod.).

Po skompletizovaní vyššie uvedených podkladov, povinná osoba pristúpi k vypracovaniu dohody, ktorú zašle na podpis oprávnenej, resp. oprávneným osobám.

Vzhľadom na to, že dohoda podlieha schváleniu pozemkovým úradom vo forme rozhodnutia vydaným v správnom konaní, po doručení podpísanej dohody od oprávnenej, resp. oprávnených osôb, povinná osoba zašle dohodu na schválenie Obvodnému pozemkovému úradu v Kežmarku, ktorý ako príslušný správny orgán dohodu schvaľuje v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. Správny orgán zasiela vyhotovenie schválenej dohody povinnej osobe aj oprávnenej osobe. Po uplynutí zákonom stanovenej lehoty sa schválená dohoda stáva právoplatnou a vykonateľnou a spôsobilou na zápis do katastra nehnuteľností, ktorý vykonáva príslušná správa katastra.

Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia pozemkového úradu oprávnená osoba vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Povinná osoba pristúpi k vydávaniu užívacích práv podľa § 22a zákona 229/1991 Zb., a to v ucelených lesných častiach, ktorými sú jednotky priestorového rozdelenia lesa, bez vytyčovania jednotlivých pozemkov. Nakoľko je vlastníctvo pozemkov veľmi rozdrobené, aby nedošlo k narušeniu racionálneho lesného hospodárenia alebo k narušeniu trvalej udržateľnosti pozemkov, ako prírodného zdroja, môžu sa vlastníci združiť a vytvoriť lesné spoločenstvá a týmto povinná osoba po dohode vydá užívacie práva na obhospodarovanie ucelenej lesnej časti (racionálne obhospodarovanie spravidla nad 30 ha).

Na základe vydaných užívacích práv obhospodaruje oprávnená osoba ucelené lesné časti do ukončenia procesu reštitúcie, kedy po dohode, na základe zámenných zmlúv (pozemkových úprav), sa oprávnená osoba stane vlastníkom obhospodarovaných pozemkov.